

העוררת

י.ו. נטע שעשועים בע"מ ח.פ. 514556661

ע"י ב"כ עוה"ד עדיאל גלס ואח'

מרח' הנשיא 13, ירושלים

טל: 02-5618780 פקס': 02-5631887

- נ ג ד -

המשיב

משרד החינוך

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים

טל: 02-5603740 פקס': 02-5603840

החלטה

במסגרת ערר זה דנה הוועדה בהחלטה להעניק לעוררת רשיון לגן ילדים ברחוב משה רבינו 8 בלוד עבור שנה"ל תשפ"ב סמל מוסד 658658, כשתחולת הרשיון מיום 13.4.2022 ועד 31.8.2022. הערר הוגש כנגד מועד תחולת הרשיון.

טענות העוררת בערר

במסגרת הערר טענה העוררת כי יש לקבוע את מועד תחילת תוקפו של הרשיון שניתן לה החל מיום 1.9.2022.

העוררת טענה כי היא מפעילה גנים בעיר לוד ובעקבות גידול במספר התושבים בשכונת גני איילון בעיר, נוצר צורך בפתיחת גן בשכונה בשנה"ל תשפ"ב והיא הסכימה להיענות לבקשת ההורים והעירייה לפתוח גן חדש. היא הגישה את הבקשה ביום 16.11.2021 לאחר שחלף המועד הקבוע בנהל להגשת בקשה.

העוררת טענה כי המשיב ניתב את הבקשה למשרד הבריאות רק ביום 30.3.2022. בדיקה העלתה מספר ליקויים שיש לתקן עד ליום 12.4.2022. ביום 12.4.2022 הודיעה העוררת כי מלוא הליקויים תוקנו. למחרת היום ביום 13.4.2022 פנה אגף הרישוי ללשכת בריאות רמלה וציין כי בהתאם לחוות הדעת מיום 5.4.2022 מבוקש לקבל חוות דעת עדכנית בשים לב לתיקונים כאמור. רק ביום 4.8.2022 נתן משרד הבריאות חוות דעת חיובית ושבוע לאחר מכן הונפק לעוררת רשיון שתוקפו מיום 13.4.2022.

העוררת טענה כי היה מקום להעניק לה את הרשיון ממועד פתיחת שנה"ל, מתאריך 1.9.2022 מכיוון שיש לאבחן בין סוגי ליקויים, כגון ליקויי בטיחות חמורים וליקויי בריאות לא מהותיים שאינם מסכנים את שלומם של התלמידים. בנוסף, המלצת משרד הבריאות ניתנה לשנת הלימודים תשפ"ב ללא סייג ולכן אין בה הגבלה כך שתחול רק מיום

13.4.2022. העוררת טענה עוד כי ליקוי הבריאות לא היו ידועים לה וכי לוח הזמנים של משרד הבריאות לא היה בשליטתה. לכן, ההחלטה שעל העוררת לשאת למעשה בתוצאות במחסור בכ"א בלשכת הבריאות שמביא לעיכובים רבים בהגשת חוות דעת בריאותיות, אינה סבירה ולא מידתית.

לטענת העוררת גם אגף הרישוי פעל באופן ראוי ומהיר והעיכוב של משרד הבריאות לא היה בשליטתו וכפי שלא ניתן לבוא בטענה לאגף הרישוי, כך גם אין מקום לבוא לעוררת בטענה. במועד קבלת הרשיון ביום 11.8.2022 לא הייתה אפשרות לקלוט את התלמידים במצבת התלמידים כך שבפועל גן הילדים לא תוקצב כלל.

לאור הטענות האמורות טענה העוררת כי יש לקבל את הערר.

טענות המשיב בכתב התגובה

עמדת המשיב כמפורט בכתב התגובה היא כי המנכ"לית פעלה כדין עת העניקה לעוררת רשיון לגן הילדים החדש עבור שנה"ל תשפ"ב החל מיום 13.4.2022 ולא מיום 1.9.2021. הובהר כי מדובר בבקשה חריגה לקבלת רשיון לגן ילדים חדש במבנה שלא נבדק בעבר וכאשר אישור לשכת הבריאות ניתן רק במועד מאוחר יחסית לאחר שתוקנו ליקויי תברואה חמורים שנמצאו במקום. לעמדת המשיב ממילא לא ניתן להעניק רשיון בשל תקופה שקדמה למועד הגשת הבקשה לרשיון.

הובהר כי הבקשה הוגשה רק ביום 16.11.2021. ביקורת תברואתית נערכה בגן ביום 30.3.2022 לאחר שהתקבלו כל מסמכי הסף הדרושים. בחוות הדעת הבריאותית השלילית פורטו ליקויים שהעוררת נדרשה לתקנם עד ליום 19.4.2022. מכתב תיקון הליקויים התקבל ביום 12.4.2022 ואגף הרישוי במשיב העביר פניה נוספת ללשכת הבריאות על מנת שזו תערוך חוות דעת עדכנית. זו התקבלה ביום 4.8.2022 ומשכך אושר הרשיון החל מהמועד בו תוקנו הליקויים, קרי מיום 13.4.2022.

המשיב סבור כי בשל ליקוי התברואה החמורים שבגינם ניתנה חוות דעת שלילית של לשכת הבריאות, המשיב אינו רשאי לפי החוק ליתן לגן רשיון עבור התקופה שבה לשכת הבריאות התנגדה למתן רשיון (סעיף 6 לחוק הפיקוח על בתי הספר, תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הפיקוח").

כאשר המשיב מעניק רשיון למוסד חינוך הדבר מהווה אישור וגושפנקא כי המשיב עומד מאחורי הפעלת המוסד לאחר שהוא בדק ומצא כי הוא ראוי מהיבטים בריאותיים, בטיחותיים ופדגוגיים. בעניינה של העוררת המשיב העניק לה את הרשיון ממועד קבלת הודעתה בדבר תיקון הליקויים, מועד מוקדם למועד קבלת חוות הדעת החיובית של לשכת הבריאות ואין מקום להתערב בהחלטה זו.

דיון והכרעה

ביום 29.11.2022 קיימה הוועדה דיון בנוכחות נציגי העוררת ונציגי המשיב. בתום הדיון ובהתאם להצעת ב"כ העוררת נקבע כי תינתן התייחסות נוספת ממשרד הבריאות בנוגע לליקויים במוסד.

ביום 28.12.2022 הוגשה הודעה מטעם המשיב בצירוף התייחסות המפקחת בה צויין כדלקמן:

1. בחצר קיימות שוחות ביוב שמכוסות בדשא סינטטי ולא חשופות ונגישות. שוחת ביוב צריכה להיות חשופה ונגישה במקרה של גלישת ביוב ו/או כל טיפול.
2. חיובי מותנה הכוונה שניתן לאשר בתנאים. שלילי מותנה הכוונה שכרגע הבקשה מסורבת עד לתיקון ליקויים ובמידת צורך ביקורת חוזרת.

לאחר בחינת כלל הטענות ושמיעת טענות הצדדים בדיון בפני הוועדה, הוועדה החליטה לדחות את הערר ולהלן נימוקי החלטתה.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח המבקש להקים ולנהל מוסד חינוך חייב על פי חוק לקבל רשיון ממוסד החינוך להפעלת בית הספר. כך נקבע בסעיף 3 לחוק הפיקוח:

לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון).

גוף שמבקש רשיון לפתוח ולקיים מוסד חינוך נדרש לפנות בבקשה למנכ"ל משרד החינוך ולצרף לבקשתו את הפרטים הנדרשים על פי חוק. הבקשה נבחנת על ידי אגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל – 1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך. בין היתר יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, מבני גישה, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של בית הספר (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

(א) לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
- (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
- (3) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות;
- (4) תנאי הבטיחות בבית-הספר;
- (5) הריהוט והציוד של בית-הספר;
- (6) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.

(ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת.

מטרתו של הליך הרישוי הוא:

לוודא כי המוסד החינוכי עומד בסטנדרטים ראויים בהיבטים של בטיחות, בריאות, פדגוגיה ובהיבטים נוספים, שמטרתם להבטיח את טובת התלמידים.

ר' בר"ם 5776/13 **עמותת מקום להיות – בית הספר מעיין נ' מנכ"ל משרד החינוך** (נבו 26.8.2013) בפסקה 16; ר' גם בר"ם 9954/16 **משרד החינוך נ' בית ספר יפיע לחינוך ורווחה בע"מ** (נבו 3.1.2017).

בקשה לקבל רשיון למוסד חינוך בהתאם לחוק הפיקוח צריכה להיות מוגשת ולעמוד בהוראות הנוהל הרישוי הרלוונטי.

העוררת הגישה את הבקשה לקבל רשיון למוסד חינוך חדש רק ביום 16.11.2021, באיחור של חודשים רבים למועד הנקוב בנהל הרישוי להגשת בקשות לרשיון מוסד חינוכי חדש (31.3.2021). הבקשה הוגשה בהתאם להוראות נוהל חריגים אשר מגדיר מתי ובאילו תנאים תוגשנה ותיבחנה בקשות שהוגשו באיחור למועד הנקוב בנהל הרישוי.

הבקשה נותבה ונבחנה לגופה. ביום 30.3.2022 נערכה ביקורת לשכת הבריאות שמצאה מספר ליקויים תברואתיים שבגינם ניתנה חוות דעת שלילית.

ביום 6.4.2022 נשלחה לעוררת הודעה בדבר הליקויים שפורטו בחוות הדעת של לשכת הבריאות שצורפה להודעה, וביום 12.4.2022 נשלחה מטעם המשיב הודעה בדבר תיקון הליקויים.

אומנם חוות הדעת החיובית מלשכת הבריאות ניתנה רק ביום 4.8.2022, אולם בניגוד לטענות העוררת, העוררת לא נפגעה מכך שחוות הדעת ניתנה רק ביום 4.8.2022, שכן המשיב העניק לה את הרשיון החל מיום 13.4.2022 – דהיינו החל מהמועד בו התקבלה הודעת העוררת כי תוקנו הליקויים שהופיעו בחוות הדעת התברואתית השלילית.

העוררת העלתה בדיון בפני הוועדה טענות לפיהן הליקויים שפורטו בחוות הדעת התברואתית השלילית לא הצדיקו את דחיית הבקשה (למשל בקשר לכיסוי שוחת הביוב) ר' בעמ' 5 לפרוטוקול הדיון. בחוות הדעת התברואתית פורטו מספר ליקויים ובהתייחס לשוחת הביוב אשר כוסתה בדשא סינטטי הובהר כי מדובר בליקוי חמור ביותר אשר עלול לגרום לדיזנטריה ומחלות מעיים קשות (ר' התייחסות מפקחת נפת רמלה שהובאה בהתכתבות על ידי ממונה רישוי גני ילדים במשיב, נספח 8 לתגובה). הוועדה אינה מוצאת מקום להתערב בשיקולים המקצועיים של משרד הבריאות בכל הנוגע לתוכנם של הליקויים שפורטו בחוות הדעת, אך לצד זאת תציין הוועדה כי לא ניתן להמעיט בחשיבות שיש למלא אחר הדרישות בתחום התברואתי.

ממילא סעיף 6 לחוק הפיקוח מורה כי אין להעניק רשיון למוסד חינוך בהעדר אישור של לשכת הבריאות למתן הרשיון:

6. (א) המנהל הכללי יעביר העתק של הבקשה ושל מצורפותיה לרשות הבריאות, ולא יתן רשיון אלא לאחר שרשות הבריאות אישרה כי אין היא מתנגדת למתן הרשיון מבחינת התברואה ומבחינת דרישות חוק החזקת תכשיר אפינפרין במוסדות חינוך ובמקומות ציבוריים, התשע"ח-2018.

בדיון טענה ב"כ המשיב כי לקראת שנה"ל תשפ"ב פורסם נוהל תחולת רשיון, וכי התנהלות המשיב במתן הרשיון החל במועד בו אושר כי תוקנו הליקויים, עולה בקנה אחד עם הוראות נוהל זה, ויש בכך כדי לתמוך בהתנהלות המשיב במקרה דנן (עמ' 12 לפרוטוקול הדיון). הגם שנוהל זה לא חל על המקרה דנן, ניתן ללמוד בו על התייחסות שוויונית ואחידה גם בתקופה קודמת לנוהל שלא נפל בה פגם בנסיבות העניין.

העוררת טענה בדיון כי אם לשיטת משרד החינוך האישור של לשכת הבריאות הוא שקובע את תחולת הרשיון ובילתו אין, אזי אין סמכות למשרד החינוך להקדים את תחולת הרשיון ממועד האישור ללא קשר למועד תיקון הליקויים וכי העובדה שהמשיב כן הקדים את מועד תחולת הרשיון מלמדת שהמשיב לא מגביל את עצמו למועד כזה או אחר (עמ' 15 לפרוטוקול הדיון).

דין הטענה להידחות. ראשית מהטעם שהטענה עומדת בסתירה לטענת העוררת לפיה אין מקום שתיפגע כתוצאה מעיכובים שקורים כתוצאה מעומס של לשכת הבריאות בבדיקת הבקשה. שנית, המשיב הציג לעניין זה תשובה עניינית, מידתית וסבירה לנסיבות בהן התברר כי ליקויים תברואתיים תוקנו ולכך שכאשר בהסתמך על אישור מצד בעלות מתקבל אישור לשכת הבריאות, לא נגרמת פגיעה לבעלות מחמת חלוף הזמן בין המועד בו התקבל אישור בעלות לתיקון הליקויים למועד בו מתקבלת חוות דעת בריאותית חיובית לאחר מכן ועל בסיס אותו אישור של הבעלות.

גם טענת העוררת לפיה האישור של לשכת הבריאות ניתן לשנת הלימודים תשפ"ב ולא מוגבל לתאריך מסוים ולכן יש להעניק לעוררת את הרשיון החל מתחילת שנה"ל, דינה להידחות. האישור ניתן רק ביום 4.8.2022 וממועד זה הוסר החסם שמופיע בסעיף 6 לחוק הפיקוח למתן הרשיון בהיבט הבריאותי/תברואתי. המשיב נאות להקדים את התחולה למועד בו התקבל האישור בדבר הסדרת ליקויי התברואה עליו הסתמכה לשכת הבריאות במתן אישורה, אולם אין בכך כדי להוות אישור כי בתקופה שקדמה למועד מתן אישור כי תוקנו הליקויים המוסד החינוכי היה ללא ליקויים תברואתיים. נהפוך הוא. העוררת מודעת לכך שהיו ליקויים במועד מוקדם למועד תחולת הרשיון והם הוסדרו על ידה בהתאם לאישור שהוצג מטעמה ביום 12.4.2022.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את הערר. מצאנו כי החלטת המנכ"לית סבירה, לא נפלה בה פגם ולכן אין מקום להתערבות הועדה בהחלטה.

סוף דבר, הערר נדחה.

זכות ערעור לפי סעיף 14 לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מינהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן ביום כ"א בתמוז תשפ"ג 10 ביולי 2023.

שמחה כהנא

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה